

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way on box 57, Brookdock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Loris, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.

J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Stev. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, Stev. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, Stev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tiskajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljke, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode odzivalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA
J. S. K. JEDNOTE.

PREMEMBE ČLANOV IN ČLANIC PRI SPODAJ NAVEDENIH DRUŠTVIH.

Sv. Srca Jezusa, Stev. 2, Ely, Minn.

Pristopili: Dolinšek Jos; 95, 18233, 500, 20. — Galin John; 93, 18234, 1000, 22.

Sv. Barbare, Stev. 3, La Salle, Ill.

Zopet sprejet: Zupančič Frank; 89, 17657, 500, 25.

Suspendirani: Mesojedec Geo; 93, 16358, 1000, 20. — Mertič Vincenc; 84, 17257, 1000, 29.

Sv. Barbare, Stev. 4, Federal, Pa.

Odstopil: Frank Likar; 91, 12675, 500, 19.

Sv. Cirila in Metoda, Stev. 9, Calumet, Mich.

Zopet sprejeti: Kosovac Mile; 77, 17663, 1000, 37. — Ozanich Vinko; 69, 3449, 1000, 36. — Ozanich Reza; 70, 8309, 500, 36.

Suspendirani: Koejan John; 71, 15886, 1000, 41. — Pezdire Jur; 73, 552, 1000, 29. — Žagar John; 91, 14920, 1000, 21. — Žagar Ana; 94, 14921, 500, 18. — Pezdire Marija; 68, 8820, 500, 38.

Zopet sprejet: Pezdire Geo; 73, 852, 1000, 29. — Pezdire Mary; 68, 8382, 500, 38.

Sv. Alojzija, Stev. 18, Rock Spring, Wyo.

Prestopili k društvu sv. Martina, Superior, Wyo: Eržen Paul; 83, 7834, 1000, 24. — Eržen Emilija; 93, 17781, 1000, 21.

Sv. Jurija, Stev. 22, So. Chicago, Ill.

Zopet sprejeti: Gust. Juratovec; 83, 1553, 1000, 20. — John Krajačič; 68, 1560, 1000, 33. — Louis Grahovac; 93, 14527, 1000, 18. — Maks Smilanič; 67, 1597, 1000, 35. — Ana Krajačič; 70, 8850, 500, 36. — Maria Smilanič; 70, 8870, 500, 36. — Palona Juratovec; 86, 8848, 500, 20.

Suspendirani: Ivan Pleše; 90, 13857, 1000, 20. — John Makar; 72, 1569, 1000, 30. — Tomo Grahovec; 92, 12535, 1000, 18. — Jela Makar; 74, 8862, 500, 32. — Eva Grahovec; 92, 17871, 500, 22.

Sv. Ime Jezus, Stev. 25, Eveleth, Minn.

Pristopila: Antenija Nenagar; 84, 18262, 1000, 31.

Sv. Stefana, Stev. 26, Pittsburg, Pa.

Zopet sprejeti: John Gale; 73, 3108, 1000, 31. — Marija Gale; 62, 8957, 500, 44.

Suspendirani: John Ogrizek; 76, 4087, 1000, 29. — Jurij Sodečih; 80, 16879, 1000, 33. — Emil Hribar; 82, 14249, 1000, 29. — Katarina Ogrizek; 80, 8966, 500, 26.

Sv. Marija zvezda, Stev. 32, Black Diamond, Wash.

Prestopil k društvu sv. Mihaela Stev. 40, Claridge, Pa.: Omahne Mihael; 87, 17844, 500, 27.

Sv. Janez Krstnik, Stev. 37, Cleveland, Ohio.

Pristopili: Rus John; 87, 18236, 1000, 28. — Znidarski John; 87, 18237, 1000, 28. — Mrhar Franciška; 91, 18238, 500, 24.

Zopet sprejeti: Milnar John; 70, 2281, 1000, 33. — Marinčič Frank; 81, 3255, 1000, 24. — Plut Ivan; 77, 4020, 1000, 29. — Seškar J. M.; 80, 6492, 1000, 27. — Bittene Ivan; 72, 6936, 1000, 35. — Seme Lovrenc; 84, 11576, 1000, 25. — Otoničar Ivan; 66, 16771, 1000, 41. — Humar Jurij; 82, 17788, 500, 32. — Milnar Katarina; 81, 17780, 500, 28. — Bittene Marija; 74, 9367, 500, 33. — Seme Ana; 84, 12742, 500, 26.

Suspendirani: Brinovec Martin; 72, 5432, 1000, 34. — Lustrik Peter; 87, 17743, 1000, 27. — Jevce Ciril; 95, 16416, 1000, 18. — Maček Jožef; 94, 17855, 500, 20. — Brinovec Ana; 75, 9365, 500, 31. — Tekstar Marija; 90, 13311, 500, 20.

Sv. Petra, Stev. 50, Brooklyn, New York.

Zopet sprejet: Perše Anton; 73, 14964, 500, 38.

Suspendiran: Frank Mihalič; 74, 18127, 500, 40.

Sv. Petra in Pavla, Stev. 51, Muray, Utah.

Prestopil k društvu sv. Petra in Pavla, Pueblo, Colo.: Vidmar Frank; 78, 16182, 1000, 35.

Sv. Jožefa, Stev. 52, Mineral, Kans.

Prestopil k društvu sv. Andreja Stev. 84, Trinidad, Colo.: Fatur John; 79, 5732, 1000, 27.

Sv. Petra, Stev. 69, Thomas, W. Va.

Zopet sprejet: Anton Rolich; 77, 17375, 1000, 36.

Suspendirani: Bečaj Rudolf; 89, 12763, 1000, 18. — Maček Frank; 68, 12823, 1000, 42. — Rolih Anton; 77, 17325, 1000, 36.

Sv. Alojzija, Stev. 78, Salida, Colo.

Prestopil k društvu sv. Jurja Stev. 111, Leadville, Colo.: Evanšek Anton; 92, 16651, 1000, 21.

Sv. Mihaela, Stev. 88, Roundup, Mon.

Zopet sprejet: Maršič Marko; 85, 11063, 1000, 24.

Suspendirani: Polič Anton; 84, 7633, 1000, 23. — Vancina Anton; 78, 2379, 1000, 24. — Zadnik Karl; 75, 1330, 1000, 26. — Penica Mat.; 72, 1306, 1000, 28. — Kostelič Louis; 84, 14961, 1000, 23.

— Penica Katarina; 83, 8633, 500, 23. — Polič Draga; 84, 12594, 500, 24. — Zadnik Alojzija; 75, 8644, 500, 31. — Vancina Marija; 75, 9516, 500, 31.

Zopet sprejeti: Penica Math.; 72, 1306, 1000, 28. — Penica Katarina; 83, 8633, 500, 23.

Suspendirani: Bojda Jožef; 81, 7687, 1000, 27. — Bankorsky Stanley; 81, 12929, 1000, 29.

Sv. Janeza Krstnika, Stev. 106, Davis, W. Va.

Prestopil k društvu sv. Martina Stev. 44, Barberton, Ohio: Dales Frank; 85, 12035, 1000, 24.

Prestopil k društvu sv. Janeza Krstnika Stev. 71, Collinwood, Ohio: Andrej Jankovih; 79, 14821, 1000, 32.

Duluthski Sloveni, Stev. 107, Duluth, Minn.

Zopet sprejeti: Chernich Anton; 75, 3761, 1000, 30. — Chernich Marija; 83, 8270, 500, 30. — Kovacich John; 86, 14185, 1000, 25.

Sv. Antona, Stev. 108, Youngstown, O.

Suspendiran: Matija Kenik; 77, 15011, 500, 34.

Suspendirani: Frank Slabe; 81, 10643, 1000, 27. — Mary Slabe; 84, 10644, 500, 24.

Sv. Jurja, Stev. 111, Leadville, Colo.

Zopet sprejet: Lunder John; 97, 17240, 500, 16.

OPOMBA: Poleg članovega imena navedene številke značijo: Prva leto rojstva, druga certifikatno številko, tretja zavarovano svoto, četrta razred.

GEO. L. BROZICH, gl. taj.

Zadoščenje.

Izvirni igrokaz v treh dejanjih. — Spisal: Filip Rekar, New York.

(Nadačevanje)

IV. Prizor.

Tomažev (pride iz ozadja, zanemarjeno je napravljen, lase ima zmršene, ne pogleda nikogar in sede pred hišo.)

France: — Kod si hodil, Tomažev?

Tomažev: — Jaz grem tja, kamor se meni izljubi, vrnem se kadarkoli hočem, ni ga gospodarja nad menoj.

Prvi fant: — Seveda ga ni, ker te je spodil.

Tomažev: — Koga? Mene je spodil? Ne, fant, mene ni še nikdo na svetu podil. Sam sem šel. Tudi vi ste neumni, ker ste tukaj.

France: — Ne boš, Tomažev! Sem si nas spravil, od tukaj nas ne boš. Rekel si, da bolje tukaj, kakor doma in verjeli smo ti. Sedaj smo tukaj in vemo, kje nam je bilo bolje. Tri leta nam že kažeš pot do dolarjev. Slab vodnik si, ne vemo, če nas boš privedel.

Tomažev: — To so čenče, čenče!

France: — Prijatelj, prazen žep ali poln, ni vseeno. Poštena in odkrita beseda ni bila še nikdar čenča.

Kovačev: — Kod si hodil? Pogledj se, kakšen si. — (Tomažev vstane, stopi k mizi in hoče zgrabit steklenico.)

Tomažev: — Daj, da bom pil.

France: — Zdi se mi, da si ga že dovolj.

Tomažev: — Kaj dovolj, ti mi še nisi meril gela in mi ga tudi ne boš. Daj sem! — (Pograbi siloma steklenico z mize in pije.)

France: — Kakor se vidi, ti še ni odpovedalo.

Tomažev (se odkušuje): — Kaj mi bo odpovedalo, saj drugega takoalitako nima človek.

Kovačev: — Kako sta se pa zmenila s Thomsonom?

Tomažev: — Jaz se bom presneto malo menil žnjim. Kar na kratko bom napravil.

Oba fanta: — Nikar se ne usti!

Tomažev: — Kako? Jaz?

Kovačev: — Pomisli vendar malo. Že vsaj zaradi nas.

Tomažev: — Še za vas bi se brigal.

France: — Tvoja dolžnost bi bila.

Tomažev: — Jaz že vem, kaj je moja dolžnost. Če bo le moglo, jo bom nocoj izpolnil.

Prvi fant: — Kaj blebečeš?

Tomažev: — Ti bodo že jutri povedali, ali pa se nocoj. — (S zlobno nasmeje in seže še enkrat po steklenici.)

France: — Spat pojdi, Tomažev, spat.

Tomažev: — Bom že šel, kadar me bo volja.

Kovačev: — Spat pojdi, pa bo. Bomo že jutri govorili, da te bo vzel nazaj.

Tomažev: — Zame ne bo nikdo prosil, najmanj pa ti.

Kovačev: — No, pa ne bom.

Tomažev: — Saj ti ne bo treba.

France: — Spat pojdi, spat.

Prvi fant: — Če imaš težko glavo, jo nasloni in ne kimaj žnjo.

France: — Prespi se in se strezni! Jutri stopi k Thomsonu in ga poprosi. Prepričan bodi, da on ne bo hodil k tebi.

Kovačev: — Tako napravi, da pa bo.

Tomažev: — Jaz ne bom nikamor hodil.

France: — Kaj boš pa napravil?

Tomažev: — Pokazal jim bom, da me bodo svoj živ dan pomnili.

France: — Molči, revše, in glej raje, kako se boš preživel.

Tomažev: — Kaj mi pa ti očitaš? Ti, ki mi nisi še nikdar kruha rezal.

Fanta: — Nikar se ne prepajata! Tomažev, pijan si.

Tomažev: — Jaz pijan? Kdo je pijan? Dvakrat, trikrat toliko lahko spijem, kakor vsi trije skupaj, pa se mi še ne bodo zapletale noge. — (Se primaje k Francetu in mu zašepeta na uho): — Ne zameri, nekaj ti bom povedal, ker te imam rad.

Prvi fant: — Kaj ti pripoveduje?

France: — Nič, prazno slamo mlati.

Tomažev (se nagne na mizo in izpije iz steklenice vse, kar je še ostalo): — Boš že videl, kaj je prazna slama.

France (nevoljno): — Kaj čenčaš? — Povej, če imaš kaj na sreč, če ne, me pa puti pri miru.

Tomažev: — Toliko boš izvedel, da ti bodo lasje stopili kvišku, da se ti bo od samega začudenja valil jezik po ustih in da ne boš mogel izgovoriti nobene besede. Ne morem pomagati, ne jaz, ne ti. — Vidva s Thomsonom sta prijatelja, kaj ne. Vidiš, ker sta vidva prijatelja, nisva in ne moreva biti midva. Včasih sva bila, sedaj pa nisva več. Kaj ti je pravil zadnjič?

France: — Kdaj?

Tomažev: — Zadnjič, ko sem šel mimo vaju. Zakaj je izpregovoril samo polovico besede, polovico pa pogoltnil.

France: — Nikar ne nori, Tomažev. Preslabi smo, da bi se pajdali s takimi ljudmi. Z gospodarjem, ki mu niti do kolen ne seže, ne bom imel kakih skrivnih zadev.

Prvi fant: — Koga boš ubil? Mačka?

Se celo krega se žnjimi.

Kovačev: — Tomažev, da, saj je tudi fant za to. — Ali se bo morda mi. Toda kdo bo vas poslušal. Od jutra do večera sam prepri. — (Vstane in odide.)

Tomažev (se skloni k Francetu, zaškrti z zobmi in stisne pesti): — Ubil ga bom!

Prvi fant: — Koga boš ubil? Mačka?

Tomažev: — Če ne boš tiho, bom dva: tebe in njega. — (Vzame klobuk in se odmaje po poti. Fanta se tiho pogovarjata. France sedi zamišljen pri mizi in si podpira z rokama glavo.)

France: — Ej, moj Bog, kako se je vendar vse predručilo in izpremenilo. Kam so šli vsi tisti upi, kje je cilj, za katerim smo se toliko pehali? Kako prav je imei učitelj, kako prav je imela mati.

Sedaj te imam, je rekla, toda prišel bo čas, ko bom starka brez opore. In sedaj je napočil tisti čas. — (Fanta ga nekaj časa poslušata, potem pa vstaneta in odideta v hišo.) — Tri leta že delam tako, da mi je dlan pokrit s pekočimi žulji. Prav je imel učitelj, ko je govoril, da bi nam bilo tudi v domovini dobro, če bi uporabili vso silo, ki jo uporabimo tukaj. Moj Bog, moj Bog, kam smo zašli. Delamo, to je naša usoda. — Kaj je s Pepeco, kaj je z materjo? Silna je daljava, ki nas loči. Tako daleč je, da misel skoro opeša, predno pride tje. Kaj je s Pepeco? Kako je jokala revica, kako me je prosila, da naj ostanem. Zakaj nisem ostal, zakaj je nisem poslušal. Včasih se mi zbere v srečo toliko bolesti, da sam ne vem, kaj bi počel. Od začetka sem samega sebe priganjal, samemu sebi sem prigovarjal, toda sedaj ne najdem več poguma. Kaj bomo počeli? — (Mahoma vstane in odide v hišo. Stemni se popolnoma.)

V. Prizor.

Thomson (elegančno obločen, pride iz ozadja. Gleda naokoli in zapazi na mizi steklenico): — Hm, so ga že zopet. Brez pijače seveda da ni nič. Skoda ljudi, ker se tako uničujejo. Nobena beseda jim ne pomaga, nobeno prigovarjanje. — (Izza grmovja pogleda Tomažev in se zopet skrije.) — Tudi moj oče jih je že poskušal izpreobrniti, pa se mu ni posrečilo. Zastonj vsak trud.

VI. Prizor.

Tomažev (gleda izza grmovja, lase ima skuštrane, srjaco odpeto. Pogled mu je divji, živalski): — Aha, sedajle. Pogledj jo, skrot gospoško, kako se šopiri. Čakaj ravno prav, sedaj se bova pa malo pogovorila. — (Splazi se izza grma in stopi predenj): — Halo, Mister Thomson.

Thomson (pogleda in se obrne vstran.)

Tomažev: — Nikogar ni tukaj, v hiši spijo, kaj če bi se midva nekoliko pomenila? Takole po domače, kakor človek s človekom.

Thomson: — Kdo ste vi? Čakajte, ne spomnim se.

Tomažev: — Jaz sem tisti, ki vam pomaga z rokami ustvarjati bogastvo. Hišo imate, ni samo vaša, ampak tudi moja. V avtomobilu, s katerim se vozite, bi moral tudi jaz imeti svoj sedež, če bi bilo po pravici.

Thomson: — Pijani ste.

Tomažev: — Niti na Veliki petek zjutraj nisem bil bolj trezen, kakor sem sedaj. — (Ga divje pogleda in se opoteče.)

Thomson: — O, seveda ne. Saj se vam vidi.

Tomažev: — Toraj, kar na hitro. Ali bom dobil toliko, kolikor sem zaslužil, ali ne?

Thomson: — Mene nič ne briga, zmenite se s superintendentom. Jaz nimam takih zadev v rokah.

Tomažev (ga prime za ramo in sikne skozi zobe): — Ali bom dobil, te vprašam?

Thomson: — Kakor hitro se me še enkrat dotakneš, pokličem šerifa.

VII. Prizor.

(Hišna vrata se počasi odpro. Priplazi se France in se skrije za grm.)

Tomažev: — Nikogar ti ne bo treba klicati. Ali plačš, ali ne?

Thomson (se zakrohota in seže po revolver): — Še eno besedo.

Tomažev: — Še dve magari.

Thomson: — Prokleti narod! Takih ljudi še nisem videl. Narod bumov, razbojnikov in potepuhov!

France (stopi pred Thomsona in Tomaževa): — Ne prišel bi, če bi ne šljal zadnjih besed. Mir, Tomažev! Spat!

Tomažev (se ruje žnjim): — Spat? Ti, ti me za enkrat še ne boš podil. Ne ti, ne nobeden.

Thomson: — Spravite ga komorkoli. Pred moje oči se ne sme več prikazati.

France: — Spat! Tomažev, še enkrat ti rečem.

Thomson: — To je banda, to so ljudje! Vsi so enaki.

France: — Mister Thomson, premislite dobro, kaj govorite. Nismo vsi dobri in ne vsi slabi, pa tudi enaki si nismo vsi. Če zmerjate tega reveža, ni treba zmerjati mene in vseh mojih tovarišev.

Tomažev: — Daj ga, France!

Thomson (ga gleda, potem izpregovori in naglašva vsak zlog): — Pravim, da ste vsi enaki, kakor golazen ste, ki mora biti na svetu, pa ni nikomur ljuba in se ji vsak izogne, če se le more. Druhal....

France: — Ne prenačite se!

Tomažev: — Daj ga, France! Udari!

France: — Ne, gospod, nismo ne druhal, ne golazen. Delamo kakor črna živina, devetdeset odstotkov za vas, deset odstotkov zase. Vsak košček premoga, ki ga privlečemo iz jame, je prepojen z znojem in s krvjo znanomovan.

Thomson: — Za to ste na svetu, da delate. Jaz ne bom šel v jama, ne bojte se.

Tomažev: — Norca se dela.

France: — Svetoval bi vam, da bi šli samo enkrat in da bi samo napol toliko delali, kakor mi. Potem bi bile drugačne vaše misli, potem bi se nam odkrivali na poti.

Thomson (se znova zakrohota): — To so ljudje! Pridem mimo, prijazno se pogovarjam z njima, pa me hoč

